

Formes i Evolució dels Gèneres Literaris, del Segle XIII al XX

2013/2014

Codi: 42494

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313382 Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Jaume Aulet Amela

Correu electrònic: Jaume.Aulet@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

El mòdul Formes i evolució dels gèneres literaris, del segle XIII al XXI es concep com una visió global i transepocal d'un gènere literari. Per a aquesta edició del mòdul, l'òptica se centra en la poesia lírica. La matèria té alhora una voluntat panoràmica i analítica: l'estudiant ha de ser capaç tant d'elaborar un discurs transversal de síntesi com de comentar aïlladament un text líric a partir de les coordenades conceptuals i bibliogràfiques treballades.

Com que l'assignatura és no presencial, s'ha dissenyat un procés d'aprenentatge força autònom, sota el tutoratge indicador del professorat. Es treballa amb una selecció de textos lírics de totes les èpoques de la literatura catalana i amb una antologia significativa d'ítems bibliogràfics clau. Aquesta informació serà contrastada i discutida virtualment, de manera guiada, en les plataformes virtuals creades especialment per al mòdul. A més, caldrà presentar treballs individuals o en grup en què es demostrin les competències d'anàlisi i síntesi.

Competències

- Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes
- Aplicar els mètodes d'investigació propis dels àmbits lingüístic i literari.
- Buscar informació en la literatura jurídica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca.
- Construir un discurs argumentat de valoració crítica d'una anàlisi lingüística o literària.
- Elaborar i aplicar mètodes d'anàlisi i comprensió dels fenòmens lingüístics i literaris d'acord amb les perspectives sincròniques i diacròniques.
- Produir informes sobre activitats o obres lingüístiques o literàries.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la diversitat d'interpretacions possibles de la producció literària.
2. Analitzar les propietats distintives de cada gènere literari.
3. Buscar informació en la literatura jurídica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca.
4. Confrontar la pròpia lectura interpretativa dels textos amb altres de diferents.

5. Demostrar una visió panoràmica en la lectura dels textos.
6. Elaborar anàlisis aplicant els diferents mètodes d'anàlisi de textos literaris.
7. Elaborar informes i treballs d'anàlisi en els quals es mostri clarament el domini del rigor historiogràfic.
8. Elaborar informes i treballs d'anàlisi en els quals es mostri clarament el domini del rigor metodològic analític.
9. Produir textos crítics des del coneixement de la seva dimensió genèrica.
10. Relacionar obres literàries amb les tradicions temàtiques i formals en què han nascut.
11. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

1. Lírica de l'edat mitjana

1. El gènere líric a l'època medieval
2. Temes i motius de la lírica catalana medieval
3. Formes mètriques i estròfiques de la lírica catalana
4. Textos canònics: anàlisi

i. Andreu Febrer

ii. Jordi de Sant Jordi

iii. Ausiàs March

iv. Joan Roís de Corella

1. Lírica de l'edat moderna: Renaixement

1. Una nova teorització sobre la lírica al Renaixement
2. Introduccions mètriques i estròfiques renaixentistes
3. Textos canònics: anàlisi

i. Pere Serafí

1. Lírica de l'edat moderna: Barroc

1. Conceptualització de la literatura barroca: poesia lírica
2. Models de la lírica catalana barroca
3. Textos canònics: anàlisi

i. Francesc Vicent Garcia

ii. Francesc Fontanella

1. Lírica de l'edat moderna: Il·lustració

1. Problematització a l'entorn dels conceptes de literatura i de lírica a la Il·lustració: epistemologia i estètica
2. Diversitat conceptual, estètica i formal en la lírica del segle XVIII: una proposta de síntesi
3. Textos canònics: anàlisi

i. Joan Ramis

ii. Josep de Togores i Sanglada

iii. Ignasi Ferreres

iv. Antoni Puigblanc

1. La lírica a l'època romàntica

1. La poesia lírica en la teoria romàntica
2. Models de lírica romàntica
3. Crisi del romanticisme i recerca de modernitat

4. Textos canònics: anàlisi

i. Joaquim Rubió i Ors

ii. Víctor Balaguer

iii. Teodor Llorente

iv. Josep Lluís Pons i Gallarza

v. Jacint Verdaguer

vi. Joaquim M. Bartrina

vii. Apel·les Mestres

1. La idea de modernitat en la lírica més contemporània

1. La poesia lírica i les diferents conceptualitzacions de la idea de modernitat. Les diferents apropiacions del simbolisme.

2. El camí cap al postsimbolisme i altres utilitzacions del símbol com a element líric.

3. Lirisme i realisme: entre l'experiència i la intel·ligència

4. Textos canònics: anàlisi

i. Joan Maragall

ii. Josep Carner

iii. Carles Riba

iv. Bartomeu Rosselló-Pòrcel

v. J. V. Foix

vi. Salvador Espriu

vii. Gabriel Ferrater

viii. Narcís Comadira

Metodologia

La metodologia serà la pròpia de les assignatures virtuals, centrada en:

- Tutories individualitzades
- Seguiment de la bibliografia
- Exercicis de comentari de text
- Participació en fòrums de debat

Hi haurà també alguna sessió presencial. Una, com a mínim, a principi de curs.

Cal tenir present que la part del curs corresponent als segles XIII a XVIII s'imparteix des de la Universitat de Barcelona. La part corresponent als segles XIX a XXI s'imparteix des de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Preparació teòrica i pràctica per poder dur a terme les activitats d'avaluació.	227	9,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Part I: Lírica medieval i moderna (50% de la qualificació final)

Per superar la primera part de l'assignatura, corresponent a la lírica medieval i moderna, cal seguir obligatòriament un procés d'avaluació continuada (AC). L'estudiant ha de presentar 3 treballs obligatoris sobre temes relacionats amb la primera part de la matèria. És imprescindible complir escrupolosament els terminis que s'especifiquen en l'enunciat dels exercicis quan es publiquen al campus virtual.

Cada treball es puntua amb una nota del 0 al 10; la qualificació final de l'AC és la mitjana ponderada de totes les activitats d'acord amb els percentatges que s'especifiquen més avall. Per superar satisfactòriament l'AC, la mitjana ponderada dels tres treballs ha de ser superior a 5 punts i no hi pot haver cap exercici amb una nota inferior a 3. En cap cas no es pot recuperar un exercici.

Si un estudiant presenta una PAC s'entén que ha optat per seguir l'AC. Per això, si abandona l'avaluació després de presentar alguna prova es considera exhaurida la convocatòria. En aquest cas, la qualificació final que es fa constar en l'expedient és: a) de No presentat, si els exercicis

presentats estan tots aprovats; b) de Suspens, si dels exercicis presentats n'hi ha algun de suspès (la nota numèrica corresponent serà la mitjana aritmètica de les PAC entregades i en cap cas superior a 4,5).

Les PAC estan relacionades amb el contingut i la metodologia que es desenvolupen en l'assignatura; el professorat detalla, per escrit i amb prou antelació, en què consisteix exactament l'exercici. En alguns casos, s'ofereixen diverses opcions. A criteri del professor es pot demanar a l'estudiant que desenvolupi oralment una de les PAC, íntegrament o parcialment.

Les PAC són una feina de síntesi, en què l'estudiant ha de demostrar que ha adquirit els continguts i la metodologia treballats dins de l'assignatura. En general, es valora la capacitat crítica i creativa, i la voluntat d'interrelacionar coneixements diversos. El resultat ha de ser un text propi adequat, coherent, cohesionat i normativament correcte. Es penalitzen els plagis, la falta de capacitat de síntesi, la manca de pertinència i les meres reproduccions de continguts.

Activitats

- Activitat 1: Anàlisi de textos lírics en relació amb el marc teòric d'una bibliografia proposada. (20%)
- Activitat 2: Ressenya dels paràmetres teòrics proposats per alguns ítems bibliogràfics, amb aplicació al panorama líric català medieval i modern. (20%)
- Activitat 3: Participació obligatòria en un fòrum de discussió sobre problemes i mètodes de la conceptualització de la lírica catalana medieval i moderna (10%)

Part II: Lírica contemporània (50% de la qualificació final)

Per superar la segona part de l'assignatura, corresponent a la lírica contemporània, cal seguir també un procés d'avaluació continuada consistent en la presentació d'un mínim de tres exercicis obligatoris sobre temes relacionats amb la matèria.

Les exercicis o activitats sotmesos a avaluació són:

- Activitat 1. Anàlisi de textos lírics en relació amb el marc teòric d'una bibliografia proposada. (20%)
- Activitat 2: Ressenya dels paràmetres teòrics proposats per alguns ítems bibliogràfics, amb aplicació al panorama de la lírica contemporània. (20%)
- Activitat 3. Participació en algun dels fòrums de discussió que es creïn sobre problemes i mètodes de la conceptualització de la lírica contemporània. Aquesta participació comportarà la lectura i valoració de textos, tant literaris com de bibliografia (10%)

És imprescindible complir escrupolosament els terminis que s'especifiquen en l'enunciat dels exercicis quan es publiquen al campus virtual. El fet de no haver-ne lliurat algun o de no haver participat en el fòrum de discussió comportarà la qualificació de «No presentat» (o de «Suspens» si en els exercicis presentats no s'arriba al 25% de la qualificació corresponent a aquesta part de l'assignatura).

La detecció de plagis en algun dels exercicis fa que aquesta part de l'assignatura quedi automàticament suspesa.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat 1: Anàlisi de textos lírics de l'època medieval i moderna en relació amb el marc teòric d'una bibliografia proposada.	20%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Activitat 2: Ressenya dels paràmetres teòrics proposats per alguns ítems bibliogràfics, amb aplicació al panorama líric català medieval i modern.	20%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Activitat 3: Participació obligatòria en un fòrum de discussió sobre problemes i mètodes de la conceptualització de la lírica catalana medieval i moderna.	10%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Activitat 4. Anàlisi de textos lírics de la lírica contemporània en relació amb el marc teòric d'una bibliografia proposada.	20%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Activitat 5: Ressenya dels paràmetres teòrics proposats per alguns ítems bibliogràfics, amb aplicació al panorama de la lírica contemporània.	20%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Lírica medieval

Badia, Lola. «Ficció autobiogràfica i experiència lírica a la Tragèdia de Caldesa, de Joan Roís de Corella», dins Tradició i modernitat als segles XIV i XV. Estudis de cultura literària i lectures d'Ausiàs March, València - Barcelona: IUFV, PAM, 1993, 73-91.

Badia, Lola. «De l'amor que educa a la passió culpable: Jordi de Sant Jordi, XI versus Ausiàs March, IV», dins Professor Joaquim Molas: Memòria, escriptura, memòria, Barcelona: Publicacions de la Universitat, 2003, 85-97.

Gómez, Francesc - Pujol, Josep (ed.). Ausiàs March: Per haver d'amor vida, Barcelona: Barcino, 2008.

Lírica de l'edat moderna en general

Grilli, G. (ed.). [Antologia](#) de la poesia catalana. Vol. II: Del segle XVI a Verdaguer. Barcelona: Cercle de Lectors: Galàxia Gutenberg, 1998.

Rossich, Albert. Panorama crític de la literatura catalana. Vol. III: Edat Moderna. Barcelona: Vicens Vives, 2001.

Lírica renaixentista

Bover, August. «Innovació i tradició en la poesia catalana del segle xvi», Catalan Review, 2/1 (1987), 41-68.

Duran, Eulàlia. «Defensa de la pròpia tradició davant d'Itàlia al segle XVI», dins Albert Ferrando - Albert Hauf (ed.), Miscel·lània Joan Fuster. Barcelona: PAM, 1991, vol III, 241-265.

Duran, Eulàlia - Solervicens, Josep (ed.). Renaixement a la carta. Vic - Barcelona: Eumo: UB, 1996.

Fuster, Joan. «Lectures d'Ausiàs Marc en la València del segle XVI», Llibres i problemes del Renaixement. València - Barcelona: IIFV: PAM, 1989, 65-100.

Olesa, Francesc. Art nova de trobar, edició de Jaume Vidal i Alcover. Barcelona - Palma: PAM: UIB, 1986.

Rossich, Albert. «Francesc Olesa i la Nova art de trobar», dins Albert Ferrando - Albert Hauf (ed.), Miscel·lània Joan Fuster. Barcelona: PAM, 1991, vol III, 267-295.

Rossich, Albert. «La introducció de la mètrica italiana en la poesia catalana», Els Marges, 35 (1986), 3-20.

Valsalobre, Pep. «La poesia catalana del Cinc-cents: a la recerca d'una veu pròpia». Revista de Catalunya, 210 (2005), 79-111.

Vega, María José- Esteve, Cesc (ed.). Idea de la lírica en el Renacimiento (entre Italia y España). Barcelona: Mirabel Ed., 2004 [especialment p. 15-43, 47-109].

Lírica barroca

Rossich, Albert. [Una Poètica del barroc: el "Parnàs català"](#). [Girona]: Col·legi Universitari de Girona, [1979]

Rossich, Albert. Francesc Vicent Garcia: història i mite del rector de Valfogona. Barcelona: Ed. 62, 1987.

Rossich, Albert. «Les faules mitològiques burlesques als segles XVII-XVIII», dins Friedlein, R.; Neumeister, S. [Vestigia fabularum: la mitologia antiga a les literatures catalana i castellana entre l'edat mitjana i la moderna](#). Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat: Curial, 2004, 113-141.

Valsalobre, Pep; Sansano, Gabriel. Francesc Fontanella: una obra, una vida, un temps. Bellcaire d'Empordà: Ed. Vitel·la, 2006.

Lírica il·lustrada

Canher, Max. Literatura de la revolució i la contrarevolució (1789-1849). Barcelona: Curial, 1998-2004. 3 vol.

Mas, Joan. Josep de Togores i Sanglada, comte d'Aiamans (1767-1831): Biografia d'un il·lustrat liberal. Barcelona - Palma: PAM: UIB, 1994.

Paredes, Maria & Josefina Salord. Joan Ramis i Josep M. Quadrado: de la Il·lustració al Romanticisme. Barcelona: PAM: IME, 1999.

Rossich, A. «La literatura catalana entre el barroc i el romanticisme». Caplletra, 9 (1990), 35-57.

Vall, Xavier. «La Fàbula jocosa de l'àguila i l'escarabat, de Guillem Roca i Seguí, i els seus precedents», dins Estudis de Llengua i Literatura Catalanes. Vol. 27. Barcelona: PAM, 1993, 127-152.

La lírica romàntica

(a més de la que s'especifiqui al campus virtual a propòsit d'autors concrets)

Anuari Verdaguer. Revista filològica de la Societat Verdaguer, editada en col·laboració amb Eumo Editorial i la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic, 17 volums (1986-2009).

Cassany, Enric (dir.) Panorama crític de la literatura catalana. Volum IV: Segle XIX. Barcelona: Vicens Vives, 2009.

Jorba, Manuel; Molas, Joaquim; Tayadella, Antònia (eds.) i Veny-Mesquida, Joan Ramon (coord.) Actes del Col·loqui Internacional sobre la Renaixença, dins Estudis Universitaris Catalans, XXVII (1992) i XVIII (1994).

Jorba, Manuel; Tayadella, Antònia; Comas, Montserrat (eds.) El segle romàntic. Actes del col·loqui sobre el Romanticisme, Vilanova i la Geltrú: Biblioteca Museu Víctor Balaguer / Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, 1997.

Molas, Joaquim (dir.) Història de la literatura catalana. Part moderna. Volum VII. Barcelona: Ariel, 1986.

Molas, Joaquim. Antologia de la poesia romàntica. Barcelona: Edicions 62, 1994.

La lírica contemporània

(a més de la que s'especifiqui al campus virtual a propòsit d'autors concrets)

Aulet, Jaume. «Estudi introductori» a diversos autors, Antologia de la poesia noucentista. Barcelona: Edicions. 62, 1990, 7-54.

Aulet, Jaume. «La poesia catalana dels anys seixanta i els diversos usos del realisme». Caplletra, 28 (primavera 2000), 33-50.

Bou, Enric (dir.) Panorama crític de la literatura catalana. Volum V: Segle XX. Del modernisme a l'avantguarda . Barcelona: Vicens Vives, 2010.

Bou, Enric (dir.) Panorama crític de la literatura catalana. Volum VI: Segle XX. De la postguerra a l'actualitat. Barcelona: Vicens Vives, 2009.

Castellanos Jordi. «Estudi introductori» a diversos autors, Antologia de la poesia modernista. Barcelona: Edicions 62, 1990, ps. 5-74.

Molas, Joaquim (dir.) Història de la literatura catalana. Part moderna (volums VIII, IX, X i XI). Barcelona: Ariel, 1986-1987.

Malé Jordi; Borràs, Laura (eds.) Poètiques catalanes del segle XX. Barcelona: UOC, 2008.

Arthur TERRY, Sobre poesia catalana contemporània: Riba, Foix, Espriu, B., Edicions 62, 1985.

Arthur TERRY, Quatre poetes catalans: Ferrater, Brossa, Gimferrer, Xirau, Barcelona, Edicions 62, 1991.